

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze diplomové práce

**Zhodnocení odvodového zatížení vybrané skupiny
fyzických osob a jeho optimalizace**

Bc. Nikola Camprová

© 2017 ČZU v Praze

Zhodnocení odvodového zatížení vybrané skupiny fyzických osob a jeho optimalizace

Souhrn

Diplomová práce je zaměřena na zhodnocení a následnou optimalizaci odvodového zatížení vybrané skupiny fyzických osob, kterou reprezentuje zvolený živnostník podnikající ve stavebnictví. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy týkající se živnostenského podnikání, charakterizovány primární způsoby evidence podnikatelské činnosti, vysvětlen postup, jak mezi nimi přecházet, a popsány jednotlivé odvody státním institucím.

Zjištěné poznatky jsou aplikovány v analytické části na uzavřené účetnictví podnikatele a v několika variantách jsou názorně demonstrovány efekty vybraných optimalizačních opatření, které mají za cíl snížit platby na dani z příjmů a odvody pojistného na důchodové pojištění. Mezi tato opatření patří výdajový paušál, institut spolupracující osoby, nebo přechod z osoby samostatně výdělečně činné na společnost s ručením omezeným. Na závěr jsou všechny možnosti vyhodnoceny, vzájemně porovnány a na základě dosažených výsledků jsou doporučena vhodná opatření.

Klíčová slova: daň, daňová evidence, pojistné, paušální výdaje, sociální pojištění, zdravotní pojištění, živnost, plátce

1 Úvod

Otázka daňové optimalizace se nejvíce dotýká osob samostatně výdělečně činných a právnických osob. Vzhledem k tomu, že snahou každého podnikatele je maximalizovat zisk, tak není divu, že postupem času se ukazuje být významným pomocníkem a věnuje se jí čím dál tím větší pozornost. Avšak už jen přehled o tom, co do nákladů lze zahrnout, může ušetřit na daních nemalé prostředky, které lze v důsledku využít jinak. Přitom zákon povoluje řadu dalších nástrojů, jež je možné aplikovat. Bohužel ochota podnikatelů zabývat se touto problematikou není nikterak vysoká, což zapříčiňuje právě nepřehlednost a náročnost českého daňového systému.

2 Cíl práce a metodika

Cílem diplomové práce je na základě analýzy příjmů a daňové povinnosti vybrané skupiny fyzických osob, kterými jsou podnikatelé provozující svou činnost ve stavebnictví a jenž jsou reprezentováni konkrétním živnostníkem vedoucím daňovou evidenci, zhodnotit odvodovou povinnost vůči státu a poté navrhnout možná řešení pro legální optimalizaci současného stavu.

Základní poznatková báze bude vytvořena prostřednictvím kompilace poznatků z dostupné odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů se zaměřením na daňovou a celkovou odvodovou povinnost vybraných fyzických osob. V této části práce bude vymezeno živnostenské podnikání, jednotlivé druhy živností a podmínky, které je nutné splnit pro jejich provozování. Dále budou charakterizovány tři možnosti evidence podnikatelské činnosti a postup, jak mezi nimi přecházet. Nakonec budou popsány hlavní odvody vůči státním institucím a jejich právní úprava.

Na základě provedené analýzy daňové evidence vybrané fyzické osoby podnikající ve stavebnictví, především v hlavním městě Praha, a konkrétních výpočtů bude vyhodnocena daňová a celková odvodová povinnost za rok 2015. Následně budou demonstrovány efekty jednotlivých možných způsobů optimalizace v 16 různých variantách.

3 Závěr

Daňová optimalizace představuje legální způsob, kterým lze docílit snížení odvodů v rámci mantinelů, jež vymezuje aktuálně platná legislativa. Novelizace právních norem řešící problematiku daní a odvodů vychází však tak často, že je podnikatelé nedokáží všechny reflektovat a držet s nimi krok. Proto řada z nich neví, jaké možnosti ze zákona mají, a platí tak na daních a pojistném nemalé finanční prostředky, které by mohli efektivněji využít při podnikání. Právě z tohoto důvodu měla diplomová práce na téma "Zhodnocení odvodového zatížení vybrané skupiny fyzických osob a jeho optimalizace" za úkol na příkladu konkrétního živnostníka podnikajícího ve stavebnictví ukázat, jaké nástroje lze použít a jakých úspor jimi lze dosáhnout.

Na základě provedených výpočtů a porovnáním jednotlivých modelových variant vyplývá, že téměř všechny způsoby vedly k úspoře na odvodech jednotlivým institucím. Pokud by podnikatel využíval k daňové optimalizaci výlučně nezdanitelné části základu daně, jako jsou peněžní dary a dárcovství krve, docílil by pouze nepatrného snížení odvodů. Za předpokladu, že by živnostník šel dvakrát darovat krev a poskytl dar v hodnotě 5 000 Kč, dosáhl úspory na odvodech ve výši 1 500 Kč. Ovšem v různých kombinacích s jinými nástroji by už došlo k vyšším úsporám. Totéž se nedá říci o výdajích uplatňovaných procentem z příjmů, které by jako jediné znamenaly zhoršení oproti výchozímu stavu o necelých 174 000 Kč, a tudíž vyšší odvod na dani z příjmů. Výdaje procentem z příjmů byly před několika lety velmi oblíbené nejen kvůli své jednoduchosti v rámci evidence podnikatelské činnosti, ale i jejich výhodnosti. Avšak od té doby, co se začaly zpříšňovat podmínky a snižovat stropy pro jednotlivé druhy výdajů procentem z příjmů, se podnikatelům s vyššími výnosy nevyplácí. To především proto, že mnohdy skutečně vynaložené výdaje jsou větší než maximální možná částka, kterou si lze příjmy snížit v tomto režimu. Tak tomu bylo i u vzorového podnikatele.

Zajímavou alternativu představoval institut spolupracující osoby, díky kterému lze největších úspor na odvodech dosáhnout ve chvíli, kdy má spolupracující osoba nízké příjmy, alespoň po určitou část roku nepracuje, studuje, nebo je na mateřské dovolené. Výši odvodů ale ovlivnil i zvolený poměr, v jakém se dělily příjmy a výdaje mezi podnikatele a spolupracující osoby. Z uvažovaných možností bylo dosaženo

největších úspor na celkových odvodech ve výši 16 545 Kč ve chvíli, kdy byla ke spolupráci přizvána jak manželka, tak i obě dcery. Bylo by možné optimalizovat i odvody u jednotlivých členů domácnosti, ale ani v tom případě by nebylo dosaženo takového efektu, jaký poskytla společnost s ručením omezeným.

Změna právní formy představuje nejefektivnější způsob, jak na odvodech ušetřit. Výše úspory se odvíjela od zvolené mzdy, kterou by podnikatel v roli zaměstnance pobíral, avšak ve všech uvedených variantách se platby na dani a pojistném snížily o více než polovinu. Konkrétně v situaci, kdy by zaměstnanec pobíral nejvyšší z uvažovaných mezd, by došlo k celkové odvodové úspoře v hodnotě 752 446 Kč. Nicméně pro realizaci v praxi se jeví jako nejvhodnější přechod na společnost s ručením omezeným, kde bude zaměstnanec pobírat hrubou mzdu ve výši 75 000 Kč. Oproti nejlepší variantě by podnikatel na odvodech ušetřil pouze 450 670 Kč, avšak by pobíral mzdu ve výši, která odpovídá jeho měsíčním nákladům, a přitom zbytečně nezatěžoval společnost po nákladové stránce. Možností, jak optimalizovat daňovou zátěž, ale poskytuje s.r.o. daleko více. Za zvážení by stála i alternativa, kdy by podnikatel pobíral mzdu kolem 40 000 až 50 000 Kč, leč nižší příjem by mu kompenzoval výnos z pronájmu nebytových prostor, automobilů, nebo obojího.

4 Seznam použitých zdrojů

BRYCHTA, Ivan, a další. 2015. *Meritum Daň z příjmů 2015*. Praha : Wolters Kluwer, a.s., 2015. str. 600. ISBN 978-80-7478-738-6.

DUŠEK, Jiří a SEDLÁČEK, Jaroslav. 2015. *Daňová evidence podnikatelů 2015*. Praha : Grada Publishing a.s., 2015. ISBN 8024796724.

DVOŘÁKOVÁ, Veronika, a další. 2016. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2016*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2016. ISBN 978-80-7552-036-4.

KOLÁŘOVÁ, Monika. 2013. *Velká kniha pro podnikání*. Olomouc : Agentura Rubico, s.r.o., 2013. str. 183. ISBN 978-80-7346-157-7.

KŘEMEN, Bedřich. 2014. *100 legálních daňových triků 2014*. Praha : ESAT s.r.o., 2014. str. 249. ISBN 978-80-260-4889-3.

PARKER, Simon C. 2004. *The economics of self-employment and entrepreneurship*. New York : Cambridge University Press, 2004. ISBN 9780521828130.

VEBER, Jaromír a SRPOVÁ, Jitka. 2012. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha : Grada Publishing a.s., 2012. str. 332. Sv. 3., aktualizované a doplněné vydání. ISBN 978-80-247-4520-6.